
نیایش ما

گزارشی از رویه و درون مایه نماز

ایمان پورنصیر

---

www.ketab.ir

سرشناسه: پورنصیر، ایمان، ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدیدآور: نیایش ما: گزارشی از رویه و درون‌مایه نماز/ ایمان پورنصیر.
مشخصات نشر: قم: کتاب طه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک: ۵-۵۹-۷۲۶۰-۶۲۲-۹۷۸-۹
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۵۷] - ۱۶۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع: نماز
موضوع: Salat
موضوع: نماز - تأثیر
موضوع: Salat - Influence
رده‌بندی کنگره: BP۱۸۶
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵۳
شماره کتابخانه ملی: ۸۴۸۴۹۱۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

© همه حقوق این اثر محفوظ است.

هر گونه تکثیر، انتشار، اقتباس و تلخیص یا ترجمه همه یا بخشی از این کتاب
به هر صورت (چاپ، کپی، صوت، تصویر، انتشار در فضای مجازی) بدون
اجازه کتبی ناشر و نویسنده ممنوع است و به موجب «قانون حمایت حقوق
مؤلفان و مصنفان و هنرمندان» پیگرد قانونی دارد.
نقل مطلب از این کتاب در حد متعارف و با ذکر منبع مجاز است.

نیایش ما

گزارشی از رویه و درون مایه نماز

ایمان پورنصیر

ناشر: کتاب طه

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۶۰-۵۹-۵

شمارگان: ۷۰۰ جلد

مدیر تولید: مهدی گلزاری

صفحه آرایی: اکرم صادقی

طراح جلد: احسان جعفرپیشه (صریر)

چاپ و صحافی: بوستان کتاب

قم: بلوار معلم، مجتمع ناشران، طبقه سوم، واحد ۳۱۴، انتشارات کتاب طه

دفتر انتشارات ۰۲۵ ۳۷۷ ۴۴ ۶۲۴

دورنویس ۰۲۵ ۳۷۷ ۴۳ ۶۲۴

فروشگاه مرکزی (کتابسرای طه) ۰۲۵ ۳۷۸ ۴۸ ۳۲۶

📞 tahabooks   ✉ ketabtaha@gmail.com   📱 ketabtaha

www.ketabtaha.com

کتابسرای طه: کتابفروشی آنلاین
ارسال به سراسر کشور

۵۵۱

فهرست

پیش‌گفتار ۹

بخش یکم: نیایش ما ۱۳

نیایش ویژه آیینی ۱۳

ویژگی‌های نیایش آیینی ما ۲۳

۱. یادآوری آموزه‌های آیینی ۲۳

۲. آموختن روش درست نیایش ۲۶

۳. پدیدار شدن دریافتِ ایستادن در برابر پروردگار ... ۲۷

۴. پدیدار شدن دریافتِ فروتنی در پیشگاه آفریدگار ... ۲۹

۵. یکجایی یاد و اندیشه و دل آگاهی در نیایش آیینی ... ۳۰

۶. خواندن روزانه نامه پروردگار ۳۲

۷. نیایش دلخواه در نیایش آیینی ۳۴

۸. بازدارندگی از کار زشت و ناپسند ۳۶

وای بر نمازگزاران! (آسیب‌های برپایی نیایش آیینی) ... ۳۷

۱. بی‌پروایی به رویه و شیوه نیایش آیینی ۳۹

۲. رویه‌نگری و نیندیشیدن به درون‌مایه ۴۳

۳. نمایش نیایش (خودنمایی) ۴۶

۴. پسندیدن به نیایش آفریدگار و یاری نکردن آفریدگان ... ۴۸

بخش دوم: گزارشی از رویه و درون مایه نیایش ما ۵۳

۱. «وضو» (شستشوی آیینی) ۵۴

۲. «قبله» (رو به جایگاه برگزیده) ۶۱

۳. «اذان» و «اقامه» (به گوش باش و بیش درآمد نماز) ۶۵

۴. «نیت» (آهنگ انجام نیایش) ۸۶

۵. «تکبیر» (یادکرد بزرگی خدا) ۸۷

۶. «حمد» (در ستایش پروردگار) ۸۹

۷. «سوره» (خواندن نامه‌ای کوتاه از خدا) ۱۱۷

۸. «رکوع» (سرفروود آوردن در پیشگاه خدا) ۱۲۵

۹. «سجده» (سر بر زمین نهادن در پیشگاه خدا) ۱۳۳

۱۰. «قنوت» (دست‌باز کشیدن به سوی خدا) ۱۴۰

۱۱. «تشهد» (گواهی دادن به یکتعالی و پیامبری) ۱۴۲

۱۲. «سلام» (درودهای پایانی نماز) ۱۴۶

۱۳. «تسبیحات اربعه» (یادکردهای چهارگانه) ۱۵۰

سخن پایانی ۱۵۳

فهرست نوشتارها ۱۵۷

پیش‌گفتار

نماز نیایش ما مسلمانان است. نیایشی آیینی و ویژه که روزانه پنج بار انجامش می‌دهیم. اما ما چه اندازه آن را می‌شناسیم؟ چه اندازه از پیوند رویه و درون‌مایه آن آگاهیم؟ چرا در گفته‌ها و نوشته‌های دینی ما، این همه برانجام آن، بلکه بردرست برپا داشتن آن با فشاری شده است؟ بازخوانی همراه با درنگ ویژگی‌های نیایش ما و پرداختن به درون‌مایه آن می‌تواند تا اندازه‌ای راز فراخوانی خدا و برگزیدگان او به نماز را آشکار کند. این نوشتار نیز کوششی است برای بازخوانی و گزارش رویه و درون‌مایه نماز. نام این نوشتار، خود‌گویای درون‌دینی بودن گزارش است؛ چرا که «نیایش ما» یعنی نیایشی که ما بدان باور داریم و انجامش می‌دهیم.

درباره نماز نوشتارهای فراوانی یافت می‌شود که برخی از آنها بسیار شایسته و سودمند، و با چیره‌دستی و روشنگری نوشته شده‌اند (مانند «نماز چیست؟» نوشته شهید نواندیش دکتر بهشتی که برای آشنایی بیشتر مسلمانان، تازه‌مسلمانان و جستجوگران دیگر در هامبورگ

آلمان به چاپ رسید. این نوشته همچنین به همراه چند سخنرانی از ایشان، با نام «سرود یکتاپرستی» چاپ شده است. جدای از نمونه یادشده، بیشتر نوشته‌ها درباره نماز برای کسانی نگاشته شده‌اند که نماز را از خانواده و پیرامون خود به یادگار برده‌اند و سرسختانه بدان باور دارند و هر گونه چون و چرایی را درباره آن، یا نادرست می‌شمارند یا بیهوده. اما روی این گزارش بیشتر با جوانان پرسشگر است؛ چه آنانی که نیایش ما را انجام می‌دهند اما درباره آن دودل‌اند و پرسش‌های فراوانی دارند، و چه آنانی که به سبب نرسیدن به پاسخ‌های شایسته، از انجام آن خودداری می‌کنند. از آنجایی که آدمی باید همواره بکوشد تا باورها و باورهایش را با جستجوگری و پژوهش (به اندازه توانش)، پالایش و برایش کند، و نپذیرد آنچه را که بدان آگاهی ندارد، این پرسشگری بسیار به جا و شایسته، بلکه بایسته است. من نیز بارها و بارها از سوی هر کدام از این دو گروه، با پرسش‌های گوناگون روبه‌رو شده‌ام. پرسش‌هایی که بیشتر درباره چرایی بایسته بودن خواندن نماز، آن هم با رویه و شیوه‌ای ویژه، بوده‌اند. از آنجایی که بررسی و روشنگری درباره درون‌مایه ژرف نماز و پیوندش با رویه و شیوه برگزاری آن به زمان و اندیشیدن و درنگ بسیار نیاز دارد، بر خود بایسته دانستم که نه از جایگاهی برتر و بالاتر، بلکه از کنار و در میان جستجوگران و پرسشگران هم‌زمان و هم‌زبان خود، یاری‌گرشان باشم. از این رو، بر آن شدم که آنچه از نیایش ما برداشت کرده‌ام، با درنگی بیش از پیش، در ساختار یک نوشتار گزارش دهم.